



ปัญหาเชิงโครงสร้างเรื้อรัง...รมเร้าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ

ตลอดเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ที่ผ่านมา สหรัฐฯ ทอยยประกาศดัชนีชี้วัดสำคัญทางเศรษฐกิจ ซึ่งล้วนมีทิศทางดีขึ้น ทั้งภาคการผลิต ภาคบริการ และภาคอื่นๆ ที่มีใช้การผลิต สะท้อนเศรษฐกิจสหรัฐฯ กำลังฟื้นตัว ล่าสุดกระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ ปรับเพิ่มประมาณการเศรษฐกิจสหรัฐฯ ไตรมาส 4 ปี 2554 จากประมาณการเดิมที่ขยายตัว 2.8% (Annualised) เป็น 3% เนื่องจากการใช้จ่ายของผู้บริโภค (สัดส่วนราว 70% ของ GDP สหรัฐฯ) และการลงทุนในสินค้าคงคลังของภาคธุรกิจขยายตัวมากกว่าที่ประมาณการไว้เดิม อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่ยังคงกังวลว่าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะยั่งยืนเพียงใด สอดคล้องกับความเห็นของนาย Ben S. Bernanke ประธานธนาคารกลางสหรัฐฯ (Federal Reserve : Fed) ที่ระบุว่าแม้เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะเริ่มฟื้นตัวแต่สถานการณ์โดยรวมยังไม่ดีขึ้น ทำให้ Fed ยังคงยืนยันที่จะตรึงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 0-0.25% ต่อไปอย่างน้อยจนถึงปลายปี 2557 จากเดิมที่ประกาศไว้ถึงกลางปี 2556 เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ทั้งนี้ สหรัฐฯ ยังต้องเผชิญปัญหาเรื้อรังหลายประการที่จะกดดันการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ซึ่งต้องติดตามอย่างใกล้ชิดว่ารัฐบาลสหรัฐฯ จะรับมือกับปัญหาดังกล่าวอย่างไร

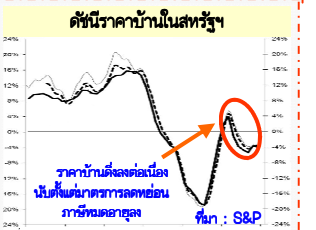


ปัญหาเรื้อรังกดดันการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ

ตลาดแรงงานฟื้นตัวช้า แม้ว่าอัตราว่างงานของสหรัฐฯ ลดลงจากที่เคยสูงถึงเกือบ 10% มาอยู่ที่ระดับ 8.3% ในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 แต่ยังคงสูงกว่าระดับก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจที่ 4-5% อีกทั้งเมื่อเจาะลึกลงไปพบว่าอัตราว่างงานที่ลดลงนั้นส่วนสำคัญเป็นเพราะจำนวน Discouraged Workers (แรงงานที่เลิกหางานมากกว่า 4 สัปดาห์ เนื่องจากคิดว่าไม่มีโอกาสได้งานทำ) ที่เพิ่มขึ้นจนมาอยู่ที่ราว 1 ล้านคน ซึ่งแรงงานดังกล่าวถูกตัดออกจากการคำนวณ ทั้งนี้หากนับรวม Discouraged Workers อัตราว่างงานของสหรัฐฯ จะอยู่ในระดับสูงราว 9% นอกจากนี้ ยังพบว่าสัดส่วนการจ้างงานแบบชั่วคราวเพิ่มขึ้นจากระดับ 17.6% ของการจ้างงานทั้งหมดในเดือนตุลาคม 2551 มาอยู่ที่เกือบ 20% ในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 เมื่อประกอบกับจำนวนชาวอเมริกันว่างงานที่ยังมีมากถึง 12.8 ล้านคนย่อมทำให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการใช้จ่ายภายในประเทศที่ลดลง

หนี้สาธารณะสูง สหรัฐฯ มียอดหนี้สาธารณะต่อ GDP สูงราว 100% ในปี 2554 ทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินมาตรการตัดลดงบประมาณรายจ่ายเฉลี่ยกว่า 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯต่อปี ตลอดระยะ 10 ปีข้างหน้า ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะบั่นทอนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ มากขึ้น หลังจากการเจรจาแผนลดขนาดดุลงบประมาณระหว่างคณะกรรมการร่วมระหว่างพรรคริพับลิกันและพรรคเดโมแครตล้มเหลว จนจะนำไปสู่การตั้งงบประมาณโดยอัตโนมัติในวงกว้างในปีงบประมาณ 2556 ซึ่งจะทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ ไม่สามารถกำหนดเป้าหมายและคัดเลือกการตั้งงบประมาณในโครงการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ นาย Bernanke ออกมาแสดงความกังวลว่าปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ สะดุดลง นอกจากนี้ หากความขัดแย้งทางการเมืองส่งผลให้สหรัฐฯ ไม่สามารถปรับลดขนาดดุลงบประมาณได้ตามเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนดก็มีความเสี่ยงที่สหรัฐฯ จะถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือตราสารทางการเงินลงอีกด้วย

ตลาดบ้านยังอ้าแอ ยอดก่อสร้างบ้านใหม่และยอดขายบ้านมือสองของสหรัฐฯ ยังฟื้นผวน โดยมีการขยายตัวสลับกับการหดตัวเป็นช่วงๆ ขณะที่ราคาก่อนมีทิศทางลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่รัฐบาลสหรัฐฯ ยุติมาตรการลดหย่อนภาษีสำหรับผู้ซื้อบ้านหลังแรกเมื่อกลางปี 2553 สะท้อนตลาดบ้านสหรัฐฯ ยังไม่ผ่านจุดต่ำสุด ทั้งนี้ ราคาก่อนที่ลดลงเป็นผลจากอุปทานในตลาดบ้านที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนบ้านที่ถูกยึดทรัพย์และบังคับจำนำขาย (Foreclosure) ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องและคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกกว่า 1 ล้านหลังในปี 2555 ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่บั่นทอนการฟื้นตัวของตลาดบ้าน อีกทั้งราคาก่อนที่ลดลงต่อเนื่องส่งผลให้ชาวอเมริกันรู้สึกว่ามีความเสี่ยงที่จะลดลงและมีแนวโน้มใช้จ่ายใช้สอยอย่างระมัดระวัง



แนวโน้ม : เศรษฐกิจสหรัฐฯ ฟื้นตัวช้า

เศรษฐกิจสหรัฐฯ มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างช้าๆ และอาจสะดุดลงจากแรงกดดันของปัญหาเรื้อรังข้างต้น โดยเฉพาะการตัดลดงบประมาณจำนวนมากที่จะเริ่มขึ้นในช่วงปลายปี 2555 ทั้งนี้ สถานการณ์เศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ยังไม่น่าไว้วางใจ ทำให้ให้นักวิเคราะห์หลายฝ่าย รวมถึง Goldman Sachs ประเมินว่ามีความเป็นไปได้ที่ Fed จะดำเนินมาตรการ Quantitative Easing 3 (QE3) ภายในเดือนมิถุนายน 2555 ก่อนมาตรการ Operation Twists จะหมดอายุลง โดยคาดว่า Fed จะมุ่งเน้นการซื้อตราสารหนี้ระยะยาวและตราสารที่หนุนหลังโดยสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ เพื่อมุ่งแก้ปัญหาที่ภาคอสังหาริมทรัพย์โดยตรง อย่างไรก็ตาม หลายฝ่ายยังมีข้อกังขาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของนโยบาย QE ในการกระตุ้นเศรษฐกิจสหรัฐฯ เนื่องจากการดำเนินมาตรการ QE สองครั้งที่ผ่านมาให้ผลได้ไม่มากอย่างที่คาดไว้

การที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ ฟื้นตัวช้าขึ้นเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายการส่งออกสินค้าไทยไปสหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับ 3 ของไทย รองจากจีนและญี่ปุ่น ยิ่งไปกว่านั้น การที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก (มีสัดส่วนถึง 25% ของ GDP โลก) อยู่ในภาวะชะงักงัน ทำให้เศรษฐกิจโลก รวมถึงจีนและญี่ปุ่น ซึ่งเป็นคู่ค้าสำคัญของสหรัฐฯ และตลาดส่งออกหลักของไทย มีแนวโน้มไม่สดใสตาม ดังนั้นผู้ประกอบการไทยจึงควรตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าว โดยอาจขยายการส่งออกไปยังตลาดอื่นๆ ที่มีศักยภาพเพิ่มเติม เช่น อินเดีย และอาเซียน ซึ่งมีแนวโน้มเปิดเสรีมากขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรเตรียมแผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต้นทุนการผลิตเพื่อรับมือกับต้นทุนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมทั้งภาวะผันผวนที่เพิ่มขึ้นมากในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ โดยเฉพาะตลาดน้ำมัน ตลอดจนเงินบาทที่มีแนวโน้มผันผวนในทิศทางแข็งค่าขึ้น หากสหรัฐฯ ดำเนินมาตรการ QE3 ซึ่งไม่เพียงจะยิ่งซ้ำเติมภาวะเงินเฟ้อสูงทั่วโลกจากสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้น แต่ยังกระตุ้นการเก็งกำไรในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ ตลาดเงินและตลาดทุนทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศเศรษฐกิจใหม่ในภูมิภาคเอเชียรวมถึงไทย

ท่ามกลางสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่อยู่ในภาวะไม่ปกติเช่นปัจจุบัน EXIM Bank จะให้การสนับสนุนและช่วยเหลือลูกค้าอย่างเต็มที่ ส่วนหนึ่งโดยการบอกเล่าความเคลื่อนไหวต่างๆ ทางเศรษฐกิจและการเงินในตลาดโลกให้ท่านผู้ประกอบการได้รับทราบเป็นระยะผ่านทาง Advisory Notes ทั้งนี้ หากท่านต้องการคำแนะนำทางธุรกิจ โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่การตลาดของ EXIM Bank ที่ดูแลท่านอยู่

